

A Torah secondary Tum'oh

ולד טומאה דאורייתא –

OVERVIEW

ולד טומאה explained that in the case of the רחס"ה בשר was נטמא by a טומאה ריש לקיש [מדרבנן only אסורה which is תרומה] from דאורייתא, so ר"מ cannot derive his ruling [by תרומה] from ר' יהושע and ר' אליעזר of the 'words' of ר"מ derives his ruling from the רחס"ה, but rather ר"מ derives his ruling from the רחס"ה. ולד טומאה דאורייתא discussing what ר"ל meant by saying.

anticipates a difficulty תוספות

הכא דקיימינן אליבא דריש לקיש¹ לא אשכחן שלישי דאורייתא² -

Here, where we are establishing the משנה according to ר"ל we do not find that there can be a שלישי מדאורייתא -

למאן דאמר אין אוכל מטמא אוכל -

According to the one who maintains אין אוכל מטמא אוכל -

אלא על ידי משקין ואז הוי שני דרבנן ומאי תוספת איכא³ -

Unless it became a שלישי through touching שני משקין, but then the בשר will be a שני מדרבנן (since the הפוסל את התרומה מטמא משקין להיות תחלה), so what addition is there when this בשר (which is a שני מדרבנן) touches the אוכל which is a ראשון, since all it will become is a שני מדרבנן again (since מדאורייתא אוכל מטמא אוכל)?

responds: תוספות

וצריך לומר דלא נגזרה גזרה עדיין דכל הפוסל וכולי כדפירשית⁴ -

So it will be necessary to assume that as of yet (the time frame attested to by רחס"ה), the חכמים did not issue the decree that כל הפוסל, etc. as I explained.

anticipates an alternate solution to his difficulty (and negates it):

ועל ידי עצים ולבונה ליכא לאוקמא⁵ -

And we cannot establish that the בשר שנטמא בולד הטומאה through touching שני עצים ולבונה, which were a שני –

¹ The reason why the difficulty is (only) according to ר"ל will become apparent shortly (see footnote # 7).

² שלישי. The and it became a טומאה (שני) דאורייתא (נטמא בולד הטומאה) בשר (which was) ר"ל claims that the question is what שני did it touch? It cannot be אוכל if we maintain מטמא אוכל. It must be that this בשר touched שני משקין.

³ and by (שלישי מדאורייתא) besides being a שני מדרבנן בשר this was initially רחס"ה is not teaching us anything; touching the בשר ראשון it will still only be a שני דרבנן.

⁴ See 'Thinking it over' # 1. יד, א תוס' ד"ה ואיכא (עמוד on this) and ולד וכו' דרבנן.

⁵ This is the alternate answer תוספות offered previously (see footnote # 4). שני (שני) עצים ולבונה (since they are not אוכל) can be מטמא the בשר to be a שלישי מדאורייתא.

rejects this alternate solution:

דריש לקיש הוא דבעי בפרק ב' דחולין (דף לו, א) אי מהני חיבת הקודש⁶ למימני ביה ראשון ושני - חיבת מסכת חולין of פרק whether, ר"ל is the one who queried in the second ראשון ושני a עצים ולבונה by הקודש is sufficient to be able to count.⁷

responds to an anticipated difficulty:⁸

והא דנקט ריש לקיש ולד טומאה דאורייתא -

- ולד טומאה דאורייתא mentions ר"ל which And this

כלומר אפילו אם נאמר בולד טומאה דאורייתא -

ולד טומאה He meant to say that even if we assume that רחס"ה is discussing a רחס"ה, where all agree that it is impossible for ר"מ to derive his ruling from רחס"ה, nevertheless -

איכא לפרושי מדבריהם דרבי אליעזר ורבי יהושע⁹ -

We can explain that the term מדבריהם, which ר"מ used was referring to the דבריהם of ר"א ור"י.

offers an alternate explanation:

אי נמי נקט דאורייתא לאוקמא אפילו לרבי אליעזר¹⁰ -

Or you may also say that ולד טומאה דאורייתא mentions ר"ל in order to establish the ruling of רחס"ה even according to ר"א -

אבל לרבי יהושע אפילו שלישי דרבנן מותר לעשותו שני -

⁶ מקבל טומאה קודש literally means the dearness of קודש. Even though עצים ולבונה are not objects which can be מקבל טומאה because of חיבת הקודש, nevertheless, עצים ולבונה of הקודש are מקבל טומאה because of חיבת הקודש.

⁷ The issue is whether עצים ולבונה which became טמא (because of חיבת הקודש), can be מטמא others and have the same process; if the עצים are ראשון (they touched a שרץ), whatever they touch will become a שני, etc. See end of תוספות. עצים by נטמא בשר ר"ל that the בשר was נטמא by עצים (TIE footnote # 33 & 34). Therefore we cannot say according to ר"ל that the בשר was נטמא by עצים. ר"ל is unsure whether עצים ולבונה can be מטמא anything else. This is why תוספות initially mentioned ר"ל (see footnote # 1) for according to ר"ל this option of עצים ולבונה does not exist.

⁸ רחס"ה disagrees with the suggestion that רחס"ה is discussing a דרבנן טומאה, and ר"מ derives his ruling from רחס"ה since we presumably can compare דרבנן דרבנן to איסור דרבנן. Rather ר"ל maintains that we cannot derive איסור from ר' (and ר' אליעזר) רחס"ה, but only from the ruling of רחס"ה, and there is no way which ר"מ can derive his ruling from רחס"ה, but only from the ruling of ר' (and ר' אליעזר). Why was it necessary for ר"ל to state that רחס"ה is discussing a דאורייתא טומאה (and that is why ר"מ cannot derive his ruling from him), even if רחס"ה is discussing a דרבנן טומאה, nevertheless ר"מ cannot derive his ruling from רחס"ה. [Alternately; ר"ל maintains that ר"מ derives his ruling from ר"י, who maintains that if the תרומה (even תרומה טהורה) is going to waste, it is permitted to be מטמא this בידים. It is obvious therefore that a שלישי טומאה דאורייתא (which is going to waste) may be made a שני. Why therefore state that we are discussing דאורייתא (indicating that by דרבנן it cannot be burnt), since we are following the view of ר"י that we may be מטמא even if it is going to waste.]

⁹ This means that from the dispute between ר"א ור"י; we can derive the ruling of ר"מ from the view of ר"י.

¹⁰ ר"א is stringent and maintains that it is not permitted to add טומאה to תרומה when it is איסור מדרבנן (and similarly by הקדש), however since רחס"ה is discussing דאורייתא טומאה, it is permissible to add to its טומאה. See the following גמרא on this עמוד. See 'Thinking it over' # 2.

However according to ר"י who maintains that it is permissible to make even a נטמא בולד הטומאה דרבנן בשר was even if the רחס"ה he can agree to שני to a שלישי דרבנן

וכן חמץ בשש שעות שהוא איסור דרבנן יליף רבי מאיר מדבריו של רבי יהושע:

And similarly by טמא, so ר"מ, which is חמץ בשש שעות אסור מדרבנן may be made ר"י. derives his ruling from the words of ר"י.

SUMMARY

According to ר"ל the case of טומאה דאורייתא בשר שננטמא בולד is (according to the מ"ד כל הפוסל of גזירה before the משקין through טמא where it became טמא (אין אוכל מטמא אוכל רחס"ה to say that even if דאורייתא He mentions ר"י from ר"מ, or he says דאורייתא so רחס"ה discussing דאורייתא, we still can derive ר"מ from ר"י, or he says דאורייתא so רחס"ה can even follow the view of ר"א.

THINKING IT OVER

1. ר"ל maintains that רחס"ה is discussing a טומאה דאורייתא and according to the מ"ד, the בשר became טמא through משקין.¹¹ However ר"מ maintains that טומאת משקין לטמא אחרים is דרבנן, so how can ר"ל maintain that there is a case of טומאה דאורייתא (if we maintain אוכל מטמא אוכל, according to ר"מ)?!¹²

2. It appears from תוספות that ר"א would not agree that we can add טומאה to something which is only טמא דרבנן.¹³ However all we find (in our גמרא) is that ר"א does not permit to be מטמא תרומה which is אסור מדרבנן,¹⁴ or is going to waste¹⁵ (see the גמרא shortly), but perhaps he admits that if it is טמא דרבנן, it is permitted to increase its level of טומאה?¹⁶

¹¹ See footnote # 4.

¹² מהרש"א.

¹³ See footnote 10.

¹⁴ The case of טומאה ספק.

¹⁵ The case of גת.

¹⁶ See שמואל.